

Wind power
Research & Innovation
Näringsutveckling i vindkraftens spår

Testcenter kallt klimat för 100 % förnybart Uljabuouda

ÅSELE

Mars 2019

www.coldclimatetest.com

RISE Renewable Energy Wind Power

Tanja Tränkle

tanja.trankle@ri.se
+46 (0)10 516 57 19

Jörgen Svensson

jorgen.svensson@skekraft.se
+46 (0)910-77 26 15

**RI
SE**

**RI
SE**

- Läget inom vindkraft i kallt klimat
- Testcenter Uljabuouda
  - Förväntade tester
  - Etableringen
- Tillsammans

Läget inom vindkraft i kallt klimat

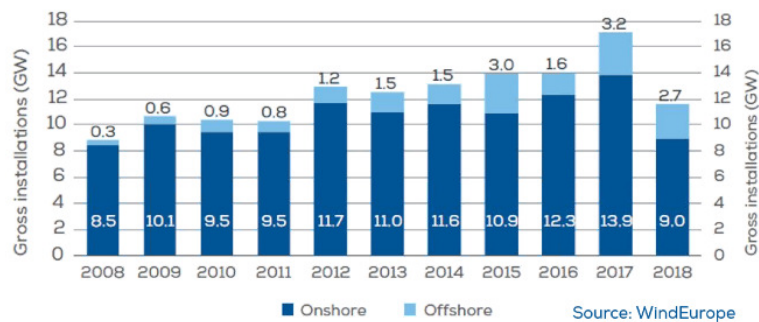
Vindkraftsstatistik från 2018

Kallt klimat & Winterwind 2019

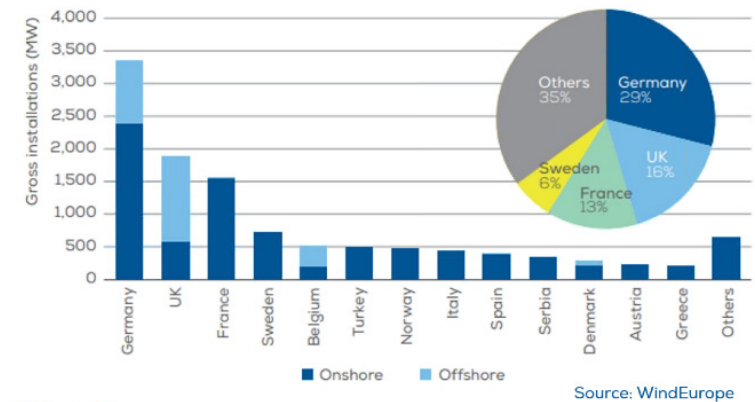
Statistik 2018

Worst year for installations since 2011

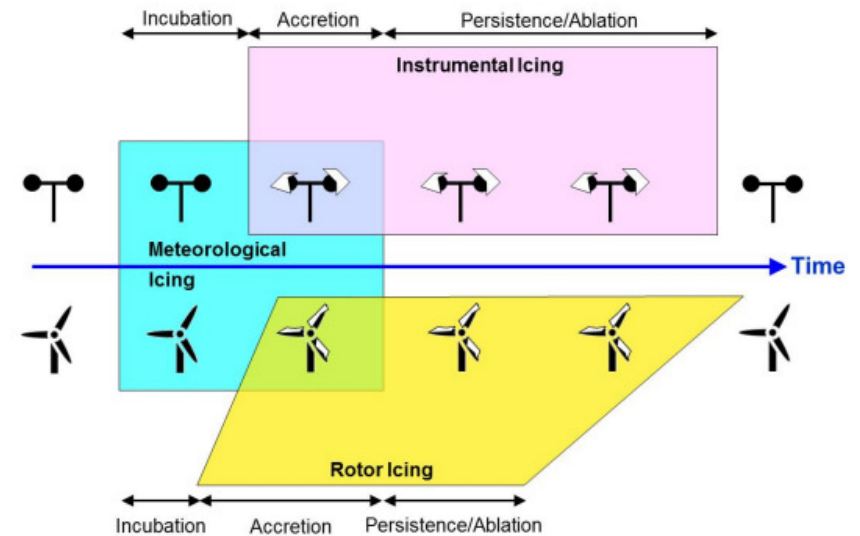
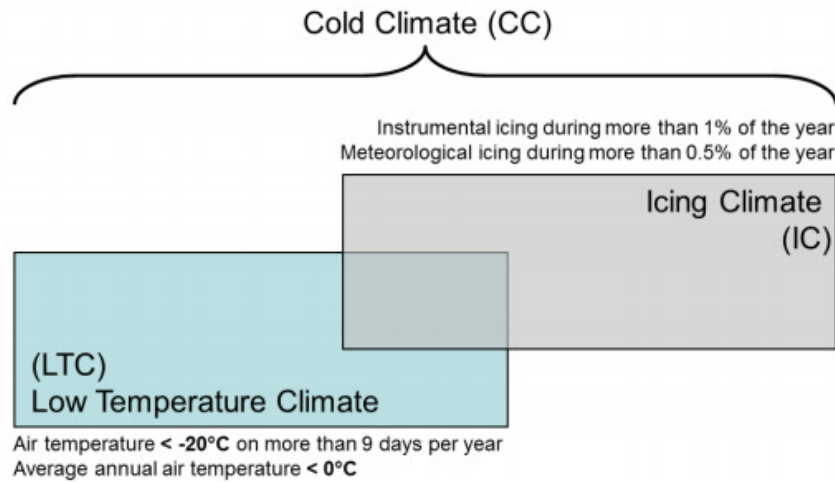

Källa: WindEurope, Februari 2019

Close to 2/3 of installations came from 4 countries

Hur definieras "kallt klimat" inom vindkraft?

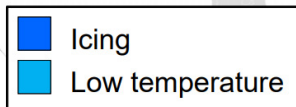
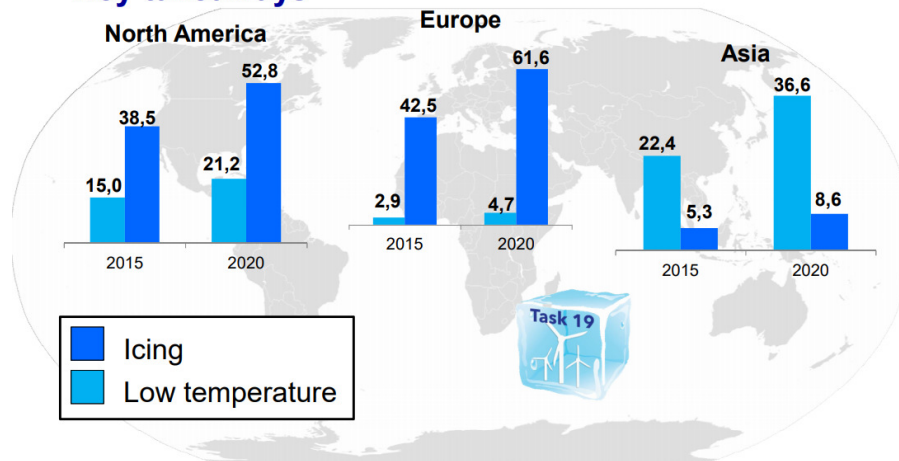

IEA WIND TCP Recommended Practices 13 2nd Edition: Wind Energy Projects in Cold Climates, 2017

Potential kallt klimat

Key takeaways

03/02/2017

16

Cold climate markets 2015-2020

Cumulative installed capacity by end of 2015 [MW]		Forecasted capacity by end of 2020 [MW]	
Low temperature	Icing*	Low temperature	Icing*
40 500	86 500	62 500	123 000
Total 127 000		Total 185 500	

*: IEA Ice Classification ≥ 2 meaning $> 44\text{h/a}$ of meteorological (in-cloud) icing

+12GW/a -> 59GW of new installations to cold climates by 2020!
 ➤ Compare: new offshore +4GW/a -> 20GW by 2020

03/02/2017

<http://www.windpowermonthly.com/article/1403504/emerging-2017>

Winterwind 2019 Umeå

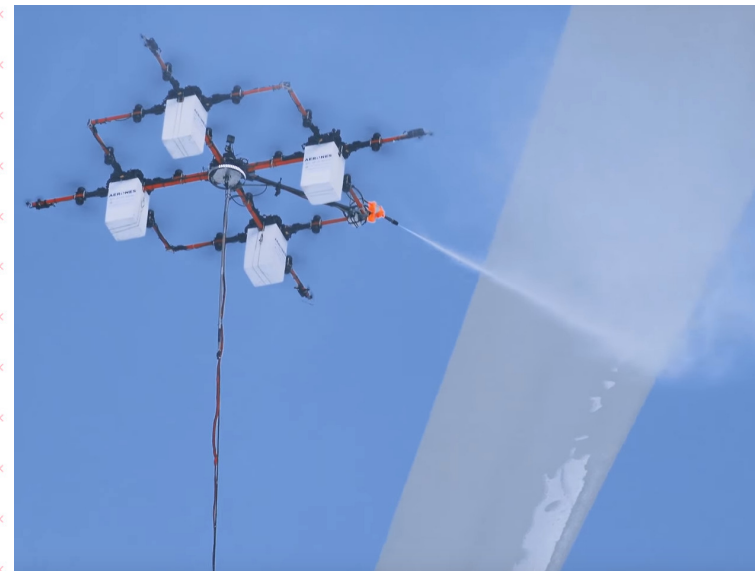
- Alla turbintillverkare erbjuder IPS (ice protection system)
- Flera retrofit-lösningar för de-icing; både nya och mer beprövade finns att tillgå
- Samspelet mellan prognoser, sensorer, styrsystem och IPS blir bättre
- Kontinuerlig förbättring på prognosverktyg

Winterwind 2019 Umeå

- AERONES

https://www.aerones.com/eng/wind_turbine_maintenance_drone/

Winterwind 2019 Umeå

- Prestandagarantier för IPS erbjuds nu av turbinleverantörer
- Prognoser för nedisning blir allt bättre och mera anpassad till platsen
  - bättre förståelse för vad som händer inom en vindpark
  - Machine Learning för att förhindra produktionsförluster
- Drönare – en stor variation beroende på applikation

Och i framtiden?

- Fortsatt arbete i branschen och med hjälp av IEA Task 19
  - Standardisering
    - Is-avvisande ytmaterial
    - Prognoser
  - Riktlinjer
    - Produktionsförluster
    - Iskast
    - Prestandagaranti
- Drönare och automatisering ökar
- Smartare sensorlösningar och styrsystem
- Förbättra befintliga teknologier för att
  - Undvika isbildning eller avlägsna is på ett effektivt sätt
  - Upptäcka is och säkerställa automatisk när det är borta
  - Producera även med is på rotorn – fast säkert!
- Machine Learning in everything

Testcenter Uljabuouda

Förväntade tester

RI.
SE

Full scale test and validation for the wind industry

Sensors, sensor systems, prognosis, retrofit products...

Allt som kan testas
under befintligt
tillstånd eller med
befintliga turbiner kan
testas redan nu!

Full scale test and validation for the wind industry

Side-by-side performance testing

Två turbiner i liknande is- och vindförhållanden jämförs;
Den ena är utrustad med avisningssystem (IPS) den andra fungerar som referens;

Full scale test and validation for the wind industry

Performance testing with metmast

Med hjälp av mätmast är vind- och isförhållanden ständigt monitorerade;
Turbinen är utrustad med IPS som ska undvika produktionsbortfall pga is på blad;

Full scale test and validation for the wind industry

Material testing

Full scale test and validation for the wind industry

Sensor testing

Benchmarking och test av sensor, sensorsystem;
Vidareutveckling av prognosverktyg och software;

Full scale test and validation for the wind industry

Service center & Showroom

Testcenter Uljabuouda Etableringen

Ändringstillstånd

Status etablering

Kommande aktiviteter

Hållbarhet centralt även för testcentret

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

**RI
SE**

Tillståndsprocessen

Ändringstillstånd

- Samråd 2018-05-16
- Ansökan lämnades in 2018-09-03
- Kungjordes 2018-11-19
- Bemötte yttranden 2019-02-11
- MPD lämnar över till regeringen
mars 2019

Status etableringen

Vem gör vad?

- Skellefteå Kraft – som ägare av Uljabuouda vindpark
  - Tillstånd
  - Elinfrastruktur
  - Vägar
- RISE Research Institutes of Sweden – som nationell aktör för test & demo
  - Mätinfrastruktur
  - Datainsamling, -säkerhet och -kommunikation
- Vattenfall
  - Bl.a. fysisk bidrag i form av mätmast och mätinstrument

Status etableringen

Affärsupplägget fullskalig test av vindturbin

- Kunden hyr en testplats och installerar egen turbin – hyresperiod mellan 5 och 8 år
- Mätinfrastruktur tillhandahålls delvis av testcentret och vid önskemål utökar kunden
- Försäljning av el, samt hantering av elcertifikat och ursprungsgarantier av Skellefteå Kraft åt kundens räkning
- Status idag:
  - Tät samarbete med kund för att konfigurera testupplägget optimalt
  - Fler kunder anmält intresse, diskussioner pågår

Status etableringen

Teknisk etablering

- Etablera testcentrets mätmast sommar 2019
  - Inklusive infrastruktur för datainsamling, och -säkerhet
  - Kommunikationsinfrastruktur
- Rusta upp tillfartsvägen för transport av t.ex. blad och torn
- Nyetablering av personalbyggnaden med utrymme för testcentrets personal och kunder 2019

Till vilken nytta?

Samarbete

– förväntningar, möjligheter och hur vi gemensamt landar dessa –

Olika perspektiv som växer

Tillstånd

Forskning och industri utvecklar metoder för ökad säkerhet och för mera effektivitet

Kompetens

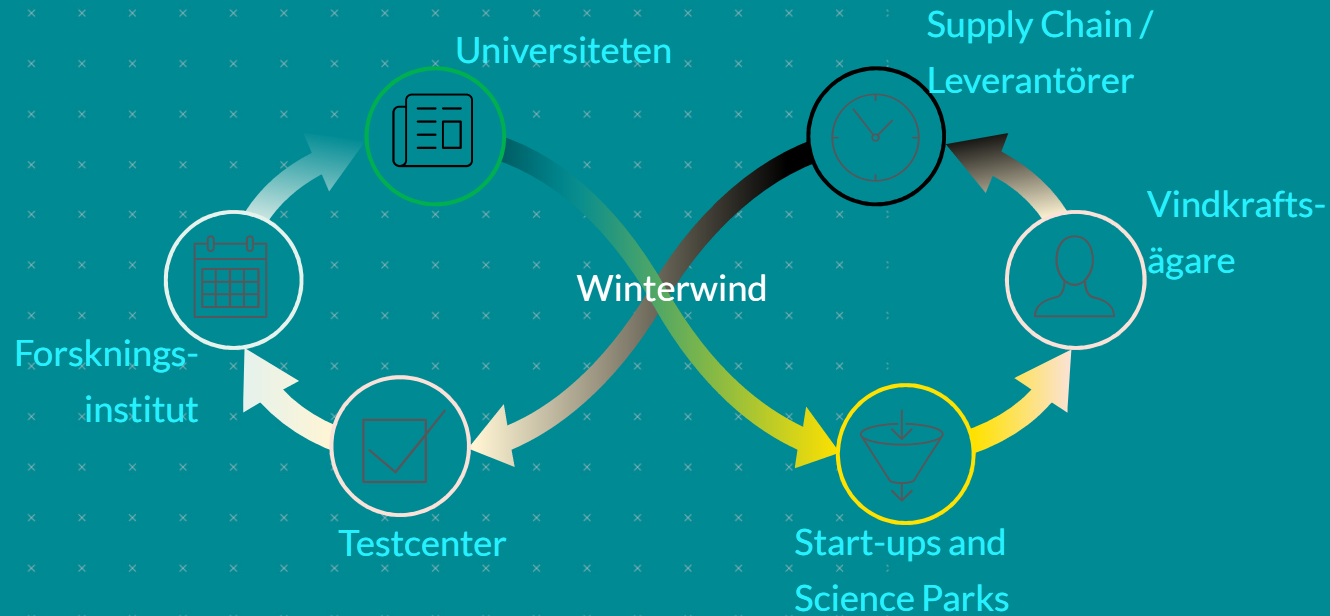
Främja och tillhandahålla utbildning och kompetensutveckling

Näringsliv

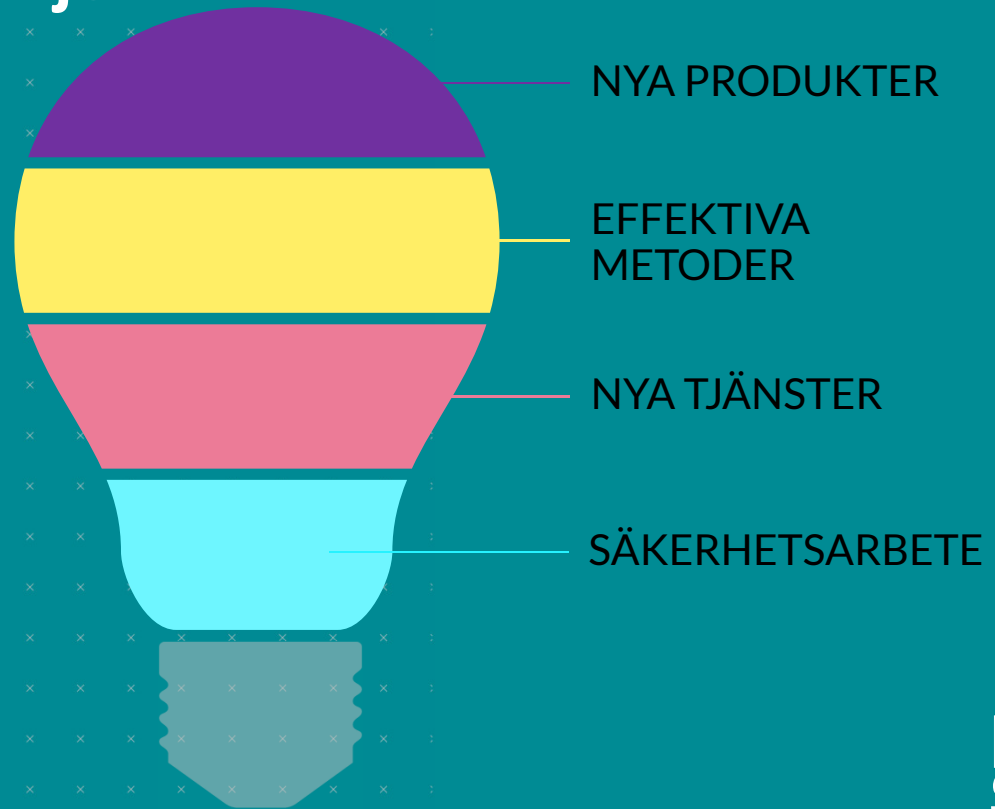
Vindkraft i kallt klimat är en drivande kraft i landsbygden

Testcentret och våra samarbeten skapar innovativ miljö

Testcentret och våra samarbeten skapar innovativ miljö

- Produktinnovation
- Forskningsprojekt
- Representativt arbete i trakten

Mera nytta?

Näringslivsutveckling:

- Start-ups kan testa sin produkt/tjänst på testcentret
- Lokala och regionala behov: Ska man testa något?
- En testarena kanske räcker inte i längden...

Kunskap och kompetens:

- Öka attraktivitet för vindkraften bland morgondagens ingenjörer, tekniker och forskare
- Utveckla arenan för kunskapsutbyte
- Testcentret som utbildnings- och träningscenter

Tack för att ni lyssnade

Tanja Tränkle

tanja.trankle@ri.se
+46 (0)10 516 57 19

Jörgen Svensson

jorgen.svensson@skekraft.se
+46 (0)910-77 26 15

RI
SE

S
Skellefteå Kraft

RI
SE

RISE – Research Institutes of Sweden AB · 010-516 50 00 · info@ri.se · ri.se
Besöksadress: Lindholmspiren 7 A, 417 56 Göteborg · Postadress: Box 857, 501 15 Borås

RI
SE

